

א. סוכת היחיד: הכורת אטנה עם חבריו ושבע להם אמונים, בהתחשב בהנאה הצפויה לו מזה:

אציקולמפריז תלמודית סדר ז, דינא דמלכותא דינא [ותשתדל בסוד רינח]
בטעמו של דבר: יש מהראשונים כתבו שהוא מפני שכל בני המלכות מקבלים עליהם מראשונה חוקי המלך ומשפטי, ולפיכך דין גמור הוא, ואין למחזיק בממון חברו על פי חוקי המלך הנהוגים משום גדל.²
ואפילו אם לא קיבלו עליהם בפירוש, כיון שהמלכות רגילה בזה הר על דעת כן או קובעים דירה תחתיה ומקבלים עליה את עולה ומסאה.³
² רשב"ם ב"ב ד' ב"ה ד"א אמר, ש"ת אבר דדע"י תשמח. ³ ש"ת תר"ד ס"י שמא, ע"פ רשב"ם ב"ב שם.

כל יחיד קיבל על עצמו והתחייב לצית. גם התחייבות היא חובה מוסרית.
ב. דאגה לטובת הכלל: קרוב לה אומר הר"ן, שהשלטון המרכזי יכול לטעון: 'אם אינך מקבל לעשות פעויות, הרי יכול אני לנרשך מן הארץ':

ש
ויש שכתבו: לפי שכל הארץ של המלך הוא, והוא יכול לומר להם אם לא תעשו מצוותי אגרש אתכם מן הארץ.⁵
⁵ ה"י הרשב"א דר"מ ס"א ב"א הר"א מביא, ואל"ש שם פ"ג ס"י א; ר"ן דר"מ שם ב"ש ה"ח"ט; בעל התרומת שער טו ה"ה ס"ה.

אכן, מסקנתו של החתם סופר היא שכחוקים לטובת המדינה, לכל הדעות, אין לחלק בין מלכי ישראל לבין מלכי אוטות העולם:

אציקולמפריז תלמודית סדר ז, דינא דמלכותא דינא [ותשתדל בסוד רינח]
וכתבו אחרונים שאף להסוברים שבמלכי ישראל אין אומרים דינא דמלכותא דינא, אין הדברים אומרים אלא במסוים ומכס שמטיל על כרחם, שאין אומרים בהם בני המדינה רצונם בכך, אבל במנהגים ונימוסים שהם לטובת המדינה לדברי הכל אין לחלק בין מלכי ישראל למלכי אומות העולם (ש"ת ח"ת"ס ח"מ"ס"ו מד).

התרוססו מוטובת היחיד, הכורת אטנה עם חבריו ושבע להם אמונים, בהתחשב בהנאה הצפויה לו מזה, לדאגה לטובת הכלל.

² בלא אחר הדיו, מתמוססים כל החיים. לכן קיימת הסכמה בין כל תושבי המדינה להישמע למטות המרכזיות. גם פילוסופים בין אומות העולם הגו את הרעיון של 'אמנה חברתית'. 'כל יחיד מקבל על עצמו את החוק בהתחשב בהנאה הצפויה לו מכך'. נכון שמעולם לא שבעו על מאות הסטוריו של כינון אספה ריבונית למען כריתת ברית מניין זו – חוץ מאשר במישור דמוקרטי קטנו. וכל מנס מנסו נצטרך להסביר איך ברית זו מחייבת את הדורות הבאים. לכן הסבירו רבותינו שיש מן אמנה סמויה ומובלעת, מן התחייבות 'מכלילא', אפילו לא היה קהלה מפורשת, כיון שהמלכות רגילה בכך – כל הקובע דירתו בה, עושה על דעת כן ומקבל את כל חוקיה וזה מש"כ תרה"ע ר"ש ר"ב.

דאגה לטובת הכלל זאת, היא התורה התועלתית הקובעת כי הציות לסמכות השלטונית הכרחי למען האושר האנושי:

משנה מסכת אבות פרק ג משנה ב
"רבי חנינא סגן הכהנים אומר: הוי מתפלל בשלומה של מלכות שלאמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו...".

מוראה של מלכות:

"שלוהנתיב – פרקי קודש ומקדש" ע"מ 114'
"כל המסרב פקודה מפני הצו המוסרי של מצפוננו פותח פתח לכך שגם חבריו יעשו כן, דבר שעלול להביא להתמוססות החברה והמדינה.

יש חובה מוסרית לקיים את חוקי המדינה, כי סדר חברתי הכרחי הוא למען הביטחון והאושר הכלל.

אם לא כן, תופעי אנרכיה – חוסר סדר ושלטון – שהיא גרועה יותר מכל מצב של ארגון חברתי, אף הגרוע ביותר.

אנו מתפללים אף לשלומה של הצאר הרשע והמרושע, כי רעתו מועטת מזו של ההמון הגס והמשולהב.

חייבים אנו להודות שאף האידיאולוגיה האנרכיסטית, השוללת כל משטר שהוא, אף בה יש "ניצוץ של קדושה", והוא האמון האופטימי המוחלט שניתן לאדם: הוא די מבוגר כדי לסדר חיים באופן חופשי בלי מעוקת שוסר העומד על גביו.

אנו, תלמידי משה רבינו, איננו פחות אופטימיים מהם. אדרבה – הרבה יותר, אלא שידע עם זה אנו רואים בעין פקוהה שטרם הגיעה שעתו של המצב המאושר הזה, ולא בדיוגה נתקרב אליו.

לכן, חיזוק הממשלה הוא מעין חובה מוסרית של פיקוח נפש כללי. לא פיקוח נפש פרטי רגעי, אלא פיקוח נפש כללי.

יש והפעול נגד החוק בגלל פיקוח נפש מסוים פוגע בפיקוח הנפש הכללי. ואכן רבינו הגדול הרמב"ם (מלכים ג ח) פוסק שלא רק המורד במלך או ממאן לפקודתו צפוי לעונש חמור, אלא אף המבזה או מחרפו, כי גם זה גורם החלשה לתוקפה של מלכות".

הצר השווה כשתי הגישות הקודמות הוא, שאין ערך עצמי לפדינה:

אורות ישראל / פרק וז
"אין כפדינה כאשר העליון של האדם. זה נפן להאסר כפדינה רגילה, ששינה עולה לערף יומר גדול מסקרת אקריות גדולה, שששאר המוני האידיאות, שכן עקרת הסיים של העגולשית, מרפפים מעל לה, ושנים נלעגים בה...".

המדינה אינה אלא הפעאה נוחה ומועזקת כגלל יכולתה להכטיח את רוחתם של הפרטים, אין כפדינה מאומה מעל ומעבר לפרטים המפורזים אותה.

בס"ד.

אבל מלכות ישראל, ומדינת ישראל שהיא ניצנה, מתגשמת מעל היחס האינסטרומנטלי הזה. המדינה היא הגילוי היותר מנוגש של כלל ישראל:

אודות ישראל / פרק 1 / 1

"... מה שאין בו מדינה שהיא בסודה אידאולוגית, שסקוקה בקנינה מן האידאולוגיה האמריקאית... שהיא באמת כאשר היא כדלל על המיד. מדינה זו היא באמת כאשר עליונה בלם כאשר, ומדינה זו היא מדינת ישראל, וסוד כד' בעולם, לשל ספקה הוא שיהיה: 'אדם ושמן אדם, ושנהו באמת כאשר האמר עליון. אמת, שאשר נעלב זה ערך הוא לבאר ארך כדי להפנות אורח בימי חשך, אבל לא מפני זה יתדל מלקיות כאשר האמר דוד'."

האומה אינה אוסף של פרטים אלא אחדות אורגנית טבעית, האדם הוא מדינה-חברתית ולא פרט העשוי להתחבר או לא להתחבר עם זולתו:

"שלהבתה - פרקי קודש ומקדש" ע"פ 115

"... המדינה היא כעין ממשלה בעלת יחסי גומלין בין מרכיביה. היא ישות קבוצתית עצמית, ויחס היחיד אליה הוא כעל אבר לגוף. כשם שאין מקום לשאלה מה הן זכויותיה וחובותיה של היד כלפי הגוף, שהרי היד היא יד דק מתוך ניקתה מן הגוף, כך אין מקום לשאלה למה היחיד חייב לציית למדינה, שהרי אין הוא חי אלא מתוך חיבורו לחיי האומה, אשר שכוללה הגדול הוא המדינה. היחיד אינו עצמו אלא בהיותו שתול בתוך האומה. הפגוע במלכות הריהו פגוע בעצמות חיי האומה."

ככל שזכר גדול יותר כך הוא מסוכן יותר, כך עלה כגורלה של ההשקפה האורגנית הזאת על המדינה, שכאשר סולפה, הולידה את המפלגות הפוליטיות היותר גרועות:

"שלהבתה - פרקי קודש ומקדש" ע"פ 115

"... תפיסה זו שהיפוכה בברה גרעינית אבל פילוסופים קדמונים ובצורה קיצונית אצל פילוסופים מודרניים, סומנת בחובה את סכנת השטרסרם הסוטלטריום, שאוסרים על היחיד כל מחשבה עצמאית, כסיסמתו של אחד הרשעים: 'להאמין, לציית, להילחם'."

נכון שאנו מחבירים לכלל ישראל, אך את עמק חיינו הרוחניים אנו יונקים מפנימיות כלל ישראל, מהשגחה הסהורה של כלל ישראל.

לגבי הגילויים בפועל של האומה, יש לפעמים צורך בהירות ותפיסת מרחק. לעולם אין האדם יכול להתנער מאחריותו ולמסור את כל הכרעותיו המוסריות בידי הממשלה..."

לכן, אחרי שהרשמים קבע את חובת הגיות למלכות:

רעב"ס והלכות מלכים פרק ג הלכה ח

כל המורד במלך ישראל יש למלך רשות להרגו, אפילו גזר על אחד משאר העם שילך למקום פלוני ולא ירד או שלא יצא מביתו וישא חייב מיתה, ואם רצה להרגו יהרג, שאומר כל איש אשר ימרה את פיו, וכן כל המבגה את המלך או המחרפו יש למלך רשות להרגו, כששם בו גרא, ואין למלך רשות להרוג אלא בסיף בלבד, ויש לו לאסור ולהכות בשוטין לכבודו, אבל לא יפקיר ממנו ואם הפקיר היה רזה גזל.

בס"ד.

הוא מוסיף תוך כדי דיבור שאם זכרי המלך סותרים את זכרי התורה, הרי הם כסלים ומנוטלים, שהרי "זכרי הרב וזכרי העבד - זכרי הרב קודמין".

רעב"ס והלכות מלכים פרק ג הלכה ט

"המבטל גזרת המלך בשביל שנתקם במצות, אפילו במצוה קלה רזה הרי פטור, דברי הרב ודברי העבד דברי הרב קודמין ואין צריך לומר אם גזר המלך לבטל מצוה שאין שומעין לו."

אין להיות עבד למסעלה, אלא כעל סחסכה עצמית ועצמית של תורה:

"שלהבתה - פרקי קודש ומקדש" ע"פ 115

"... הרב צבי יהודה שלימדנו את ערכה האידיאלי של מדינת ישראל - את ערכה המצונית מצד ישוב הארץ, את ערכה המשיחי בטרם הכנה למלכות האמיתית ואת קידוש השם שבהקמתה כפקודת ריבון-כל-העולמים, לימדנו גם שאין להיות עבד לממשלה, אלא להיות בעל מחשבה עצמית ועצמית היוקת ממקורותיה של תורה. כך היה למשל לגבי חובת ההתיישבות בכל חלקי ארצנו.

מובן מאליו שלא כל אחד הינו בדרך 'הגיע להוראה' לגבי עניינים כה חמורים. וכן שאדם חייב לפעול על פי תודעתו המוסרית, אך הוא חייב גם לדעת שלפעמים אדם טועה בשיפוטו.

האלוהים עשה את האדם ישר, ועם זאת, לא תמיד יש לאדם אינסטינקט אלוהי המכוון אל האמת. לפעמים מופיעים ספקות, בלבולים ודילמות... אדם אחראי גם על מצפונו וטעויותיו. כשם שיש מצווה לציית לתודעתו המוסרית, כן יש מצווה לחנך את התודעה הזאת, מתוך הקשבה מלאה ענווה לאנשים גדולים יותר. כאשר כל הרצה ליטול את השם בא ונוטל, הרי הוא מוליד אור וחושך בערבובאי."

המחברות היהודית:

"התמלול" - ואנציקלופדיה היהודית

"המחברות היהודית" הוא שם שניתן למספר התארגנויות שונות של יהודים שביצע פעולות טרור נגד פלסטינים בסוף שנות ה-70 ובתחילת שנות ה-80 (במסגרת השלח-תש"מ), במסגרת רצחו ביר ורימונים שלושה סטודנטים ארזאיים, פצצת עשרות אחרים, והניחו מטעני תבל על מנת לפגוע בשלושה ראשי ערים פלסטינים, מה שהוביל לפגיעתם הקשה וכריתת הרה"ש של שניים מהם ולעיוורון של חלק משמך הבבל שניסה לפרק מטען שלישי. חברי המחברות נתנו גם לפונצן את כפת הסלע, ונתפסו בעת שניסו לפונצן מתישה אוטונומיים על טעימתם במרחק ירושלים. נגד 29 אנשים הגשו כתבי אישום בגין השתייכות לארגון ה-15 מהם הורשעו ונשפטו למאסר...

הרקע להקמה:

"התמלול" - ואנציקלופדיה היהודית

הרקע להקמת ההתארגנות היה שורה של מעשי טרור מצד הערבים כלפי המתנחלים והתערעורת תחושת הביטחון של המתנחלים. ב-2 במאי 1980 תקפו מתנחלים באמצעות רימונים ונשק אוטומטי קבוצת תלמידי ישיבה מקרית ארבע שהיו בדרסם לבית הדיסה בחברון. שישה נרצחו ו-16 נפצעו. המתנחלים טענו שהדבר הוכיח את אזהלת היד של מדינות היד הרכה לפי הרצונות שלהם. ממשלת ישראל הגיבה לפגוע בבריג'ס לירדן של שלושה אישי ציבור פלסטינים (ראש עיריית חברון פאהד קואסמה, הקאדי של חברון השייח ביד אל תמימי וראש עיריית הלחול, מוחמד מילחם), בארגון פנימי של מתנחלים מתברון ומספר תומכים משאר תבלי הארץ, החלו בהכנות לפגיעה במנהיגים פלסטינים....